

Hem?irelik ?? Stresi Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?irelik ?? Stresi Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22891>

Özet

Hemşirelik ?? Stresi Anketi, hemşirelik mesleği ba?lam?nda ya?anan i? stresini ölçmek amacıyla uyarlanm?? **psikometrik** bir araçtır. Bu ölçek, Aynur Dinç Sever tarafından 1997 yılında tamamlanan bir doktora tezi kapsamında Türkçeye kazandırılmıştır. Ölçeğin temel amacı, hemşirelerin kar??laştı?? stres kaynakları, bu stresle ba?a ç?kma yolları ve bunun sonucunda ortaya ç?kan etkileri sistematik olarak araştırmaktır. Bu araç, özellikle sa?lık hizmetleri alanında çal??an profesyonellerin ya?adı?? yüksek stres düzeylerini incelemeye odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Hemşirelik, i? stresi, stres yönetimi, psikometrik araç, uyarılma, sa?lık profesyonelleri, tükenmişlik.

Yazarlar

Aynur Dinç Sever

Amaç

Hemşirelik ?? Stresi Anketinin temel amacı, **hemşirelik** profesyonellerinin çal??ma ortamlarında kar??laştıkları çe?itli stres faktörlerinin (örneğin, i? yükü, hasta bakım zorlukları, idari baskılar) yoğunluğunu ve sıklığını ölçmektir. Bu ölçek, Türk kültürüne bir uyarılma olarak kazandırılmış olup, uluslararası alanda kabul görmüş bir i? stresi aracı'nın yerel popülasyonda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılması sa?lamaya hedeflemiştir.

Ölçek, araştırmacılara hemşirelik alanında stresin nedenlerini ve sonuçlarını (örneğin, i?ten ayrılma niyeti, düşük i? doyum veya tükenmişlik) inceleme imkanı sunarak, bu meslek grubuna yönelik destekleyici müdahalelerin geliştirilmesine bilimsel bir zemin hazırlamaktadır.

Yapı

Ölçek, temel olarak ?? **Stresi** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle fizyolojik, psikolojik ve davranışsal tepkilere yol açan, bireyin kaynakları a?an veya tehdit eden çal??ma ortam taleplerinin bir bileşimi olarak tanımlanır. Hemşirelik mesleğinin doğası gereği, ölçülen stresörler genellikle şu alt boyutları içermektedir:

Fiziksel ve Çevresel Stresörler (Uzun çal??ma saatleri, vardiyalı çal??ma).

İdari ve Örgütsel Stresörler (Yetersiz personel, yönetim desteği eksikliği).

Hasta Bakımıyla İlgili Stresörler (Ölüm, etik ikilemler, zorlu hasta ilişkileri).

Kişilerarası Stresörler (Hekimlerle veya diğer meslektaşlarla çatışmalar).

Bu çok boyutlu yapı, hemşirelerin mesleki yaşam kalitelerini etkileyen farklı stres kaynaklarını ayırt etmeyi mümkün kılmaktadır.

Geçerlik

Hemşirelik ?? Stresi Anketinin geçerlik çalışmaları, Aynur Dinç Sever'in 1997 tarihli doktora tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Ancak, bu özet veri setinde spesifik geçerlik katsayıları (içerik geçerliliği, yapı geçerliliği veya ölçüt geçerliliği) belirtilmemiştir.

Bir **uyarlama** çalışması olması nedeniyle, ölçeğin orijinal yapısının Türkçe örnekleme korunduğunu gösteren istatistiksel analizlerin (örneğin, doğrulayıcı faktör analizi) yapılmaması beklenmektedir. Gelecekteki araştırmalar, ölçeğin geçerlik kriterlerini daha geniş ve çeşitli hemşire popülasyonlarında tekrarlayarak güçlendirmelidir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik verileri, bu özet kaynakta detaylandırılmamıştır. Güvenirlik, bir ölçüm aracının tutarlılığı ifade eder. Tipik olarak, psikometrik araçlarda iç tutarlılık (Cronbach's Alpha katsayısı) ve test-tekrar test güvenilirliği rapor edilir.

Ölçeğin güvenilirliğini tam olarak değerlendirebilmek için, Dinç Sever'in orijinal tez çalışmasındaki iç tutarlılık katsayıları (özellikle alt boyutlar ve toplam puan için) incelenmesi gerekmektedir. Yüksek güvenirlik değerleri, ölçeğin hemşirelik stres düzeylerini tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Faktör Analizi

Ölçeğin Faktör Analizi sonuçları bu kaynakta sunulmamıştır. Bir uyarılma sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde de geçerli olup olmadığını test etmek amacıyla Açıklayıcı (EFA) veya Doğrulayıcı (CFA) Faktör Analizi uygulanır.

Bu analizler, anket maddelerinin teorik olarak hedeflenen stres alt boyutları altında gruplandırılması ve ölçeğin yapısal bütünlüğünü koruduğunu doğrulamak için kritik öneme sahiptir. Faktör yapısının anlaşılması, hemşirelik stresinin hangi temel boyutlardan oluştuğunu ortaya koyar.

Araç

Test Type: Uyarılma

Format: Derecelendirme format? (Orijinal ölçe?e ba?l? olarak muhtemelen Likert Tipi ölçek).

Language Available: Türkçe

Population Group: Hemşireler

Age Group: Yeti?kin i? gücü (Genellikle 20-65 ya? aras?)

Population Details: Çe?itli hastane ortamlar?nda (özel, devlet, üniversite) görev yapan hemşirelik profesyonelleri.

Test Methodology: Bireysel olarak uygulanan, kendi kendine raporlama temelli anket.

Anahtar Kelimeler

Sa?l?k hizmetleri, mesleki stres, tükenmi?lik, psikometrik ölçek, personel yönetimi, uyarlama.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 1997 (Uyarlama çal??mas?n?n tamamlanma y?l?)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya izin gereklilikleri hakk?nda bilgi bu kaynakta mevcut de?ildir. Kullan?m için sorumlu yazar (Aynur Di? Sever) ile ileti?ime ge?ilmesi önerilir.

Kaynaklar

Di?- Sever, A. (1997). *Hemşirelerin i? stresi ile ba?a ç?kma yollar? ve bunun sonuçlar?n?n ara?t?r?lmas?* (Doktora tezi). ?stanbul Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Hemşirelik ?? Stresi Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?e ait orijinal maddeler kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, Di?- Sever (1997) taraf?ndan haz?rlanan doktora tezinde bulunabilir.